

**ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА: ЇЇ СУТНІСТЬ ТА
ХАРАКТЕРИСТИКИ СИСТЕМИ**
**ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЯ: ЕЕ
СУЩНОСТЬ И ХАРАКТЕРИСТИКИ СИСТЕМЫ**
**FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY OF AN ENTERPRISE: ITS ESSENCE AND
SYSTEM CHARACTERISTICS**

Науковий керівник – доц. каф. «Обліку, аналізу і аудиту», канд. екон. наук

Башинська І. О., Башинская И. А., Bashynska I.

Студент – Янковська О. А., Янковская О. А., Yankovska O.

Розглянуто поняття «фінансово-економічна безпека», систему фінансово-економічної безпеки та її характеристики.

Ключові слова: фінансово-економічна безпека, система, характеристики.

The concept of «financial and economic security», the system of financial and economic security and its characteristics are considered.

Keywords: financial and economic security, system, characteristics.

Рассмотрено понятие «финансово-экономическая безопасность», система финансово-экономической безопасности и ее характеристики.

Ключевые слова: финансово-экономическая безопасность, система, характеристики.

Умови функціонування суб'єктів господарської діяльності України ускладнюються при здійсненні господарської діяльності на сучасному етапі економічного розвитку, в умовах посткризового періоду. Сучасні світові лідери вже активно готуються до нової ери – Четвертої промислової (індустріальної) революція або Індустрія 4.0 [1]. Наслідком чого є суттєві зміни діяльності підприємств та поява додаткових проблем, що потребують вирішення (осмислення й розробки рекомендацій). До них відноситься забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства (далі ФЕБ).

Науковці використовують різні підходи та критерії до визначення «фінансово-економічної безпеки»: складна система; спроможність протидіяти загрозам; стан; здатність до ефективного управління та інші, наведемо їх в табл. 1

Таблиця 1 – Дефініції поняття «фінансово-економічна безпека»

Автори	Визначення
Дехтяр Н. А., Дейнека О. В. [2]	Фінансово-економічна безпека підприємства є достатньо складною системою, що включає певний набір внутрішніх характеристик, спрямованих на забезпечення ефективного використання матеріальних, трудових, інформаційних та фінансових ресурсів.
Квасова О. П., Хіміч Г. О., Дегтяр А. С. [3]	Фінансово-економічна безпека – спроможність протидіяти існуючим небезпекам і загрозам, які прагнуть завдати фінансових збитків або небажано змінити структуру капіталу, або примусово ліквідувати підприємство.
Башинська І.О. [4; 5]	Економічна безпека – це стан економічної системи, що характеризується наявністю конкурентних переваг, які досягаються ефективним використанням існуючих власних та залучених ресурсів, своєчасним впровадженням комплексу заходів з метою підтримання нормальних умов працездатності системи для максимального досягнення поставлених цілей у короткостроковому та довгостроковому періоді в умовах постійної зміни навколишнього середовища
Родченко С. С. [6]	Під фінансово-економічною безпекою банку пропонуємо вважати стан, який гарантує захист від існуючих та попередження потенційних зовнішніх та внутрішніх загроз задля збереження і примноження фінансово-економічного потенціалу, забезпечення зростання ефективності діяльності, стійкості та зміцнення позицій на ринку, досягнення цілей діяльності загалом.
Гаруст Ю. В., Перелазний А. І. [7]	Фінансово-економічна безпека підприємства АПК має розглядатися як здатність до ефективного управління фінансовими потоками підприємства з метою забезпечення стійкого фінансового стану підприємства, реалізації фінансової стратегії, захисту та протидії наявним або потенційним загрозам та ризикам сталого розвитку підприємства
Русіна Ю. О., Уланова К. О. [8]	Під фінансово-економічною безпекою розуміють стан захищеності життєво важливих інтересів підприємства від реальних і потенційних джерел небезпек та економічних загроз.

Мандзіновська Х. О. [9]	Фінансово-економічна безпека підприємства – такий його фінансово-економічний стан, який забезпечує захищеність його фінансово-економічних інтересів від внутрішніх і зовнішніх загроз та створює необхідні фінансово-економічні передумови для стійкого розвитку в поточному та довгостроковому періодах.
-------------------------	---

Узагальнюючи наведені визначення, можна вважати, що фінансово-економічною безпекою суб'єкта господарської діяльності є такий його стан стійкості, що забезпечується за рахунок попередження та мінімізації загроз і ризиків, зміцнення ринкових позицій, росту продуктивності та плідності діяльності, вибору та реалізації оптимальної фінансової стратегії, ефективного використання наявних на підприємстві ресурсів і сприяє стабільному розвитку як у теперішній час, так і у майбутньому.

Системою ФЕБ суб'єкта господарської діяльності є комплекс елементів, що є взаємопов'язаними; фінансових інструментів, підсистем, заходів і методів, завдяки яким забезпечується безпека суб'єкта господарської діяльності та що сприяють досягненню спільної мети. Характеристики системи ФЕБ наведені на рис. 1

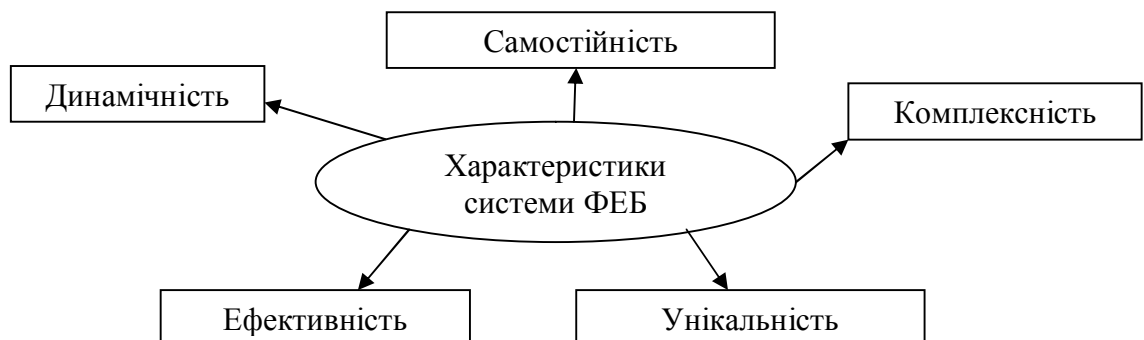

Рис. 1 – Характеристики системи ФЕБ

Охарактеризуємо кожну характеристику. Унікальність полягає у тому, що система ФЕБ не може бути однаковою на всіх підприємствах та залежить від спеціалізації компанії, її місця на ринку, кваліфікації персоналу, структури виробництва. Ефективність пов'язана з формуванням раціональної концепції, на основі якої обираються охоронні

заходи та їх засоби. Комплексність – забезпечення системи ФЕБ асоціюється із рівнем забезпечення її складових, а саме: інтелектуально-кадрової, наукової, технічної, технологічної, силової, фінансової, інформаційної, політико-правової, екологічної. Самостійність – якщо порівнювати системи ФЕБ різних підприємств, то можна побачити, що вони є самостійними та відносно відокремленими по відношенню одна до одної, але одночасно система ФЕБ окремого підприємства є складовою ФЕБ держави, регіону чи галузі. Динамічність пов'язана з швидкою адаптацією та гнучкістю, що полягають у своєчасній зміні послідовності дій і стратегії забезпечення ФЕБ, за умови зміни умов і факторів у фінансовому середовищі.

Формування ефективної та результативної системи ФЕБ суб'єктів господарської діяльності, яка повинна охоплювати питання, що стосуються вибору раціональних та оптимальних методів і фінансових важелів, моніторингу та діагностики, безперервний контроль за діяльністю підприємства, є нагальним завданням менеджменту.

Список використаних джерел:

1. Башинська І.О. Вплив сучасних тенденцій розвитку світової промисловості на економічну безпеку підприємства / І.О. Башинська, Г.І. Гомонюк // Економіка. Фінанси. Право. – Київ, 2019. – №2'2019, С. 4-6
2. Дехтяр Н. А. Фінансово-економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення / Н. А. Дехтяр, О. В. Дейнека // Стратегії економічного розвитку: держава, регіон, підприємство: колективна монографія: у 2-х т. / за заг. ред. К.С. Шапошникова. – Херсон: Гельветика, 2015. – Т. 2. – С.1–17.
3. Квасова О. П. Фінансово-економічна безпека як система / О. П. Квасова, Г. О. Хіміч, А. С. Дегтяр // Інтернаука. – 2016. – № 12(22). – С. 70–73.

4. Bashynska I. Risk Management. Lecture course: textbook // Bashynska I., Filyppova S.
– Харків: вид-во «Діса плюс», 2017. – 101 с.
5. Башинська І.О. Розділ 23. Інноваційно-інформаційні технології для забезпечення інтелектуально-кадрової складової економічної безпеки підприємства (С. 607-635) у Міжуніверситетській колективній монографії Інноваційна економіка: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Вип. 1/ за ред. д.е.н., доц. Є.І. Масленнікова.
– Херсон: Грінь Д.С., 2016. – 854 с.
6. Родченко С. С. Дефініції фінансово-економічної безпеки банку / С. С. Родченко // Економічний аналіз. – 2018. – № 4. – С. 155–166.
7. Гаруст Ю. В. Фінансово-економічна безпека підприємства АПК: теоретико-правові аспекти / Ю. В. Гаруст, А. І. Перелазний // Форум права. – 2015. – № 5. – С. 39–44.
8. Русіна Ю. О., Ю. О. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства / Русіна, К. О. Уланова // Матеріали XVI Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених та студентів «Наукові розробки молоді на сучасному етапі», Т. 3: Економіка інноваційної діяльності підприємств (Київ, 27-28 квітня 2017 р.). – К.: КНУТД. 2017. – С. 437–438.
9. Мандзіновська Х. О. Основні положення діяльності аналітиків з питань фінансово-економічної безпеки підприємства / Х. О. Мандзіновська // Інфраструктура ринку. – 2017. – Вип. 10. – С. 24–31.